

Реєстр підготовлений завдяки підтримці американського народу через Агентство Сполучених Штатів з міжнародного розвитку (USAID). Зміст цієї публікації є виключною відповідальністю Асоціації юридичних клінік України і необов'язково відображає погляди USAID чи Уряду Сполучених Штатів

Реєстр корупційних ризиків Вступної кампанії 2022

Напрямок діяльності вишу, процес (підпроцес)	Корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Джерело(а) корупційного ризику	Існуючі заходи контролю	Ймовірність реалізації корупційного ризику	Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику	Рівень корупційного ризику
<p>1</p> <p>Загальні умови вступу до закладів вищої освіти</p>	<p>Неправомірний вплив на роботу приймальної комісії партнерськими організаціями, органами місцевого самоврядування, представниками політичних партій під час проведення оцінювання знань та вмінь абітурієнтів з метою сприяння у прийомі на навчання близьких осіб.</p>	<p>1. Зловживання впливом зі сторони третіх осіб (представників партнерських організацій, місцевого самоврядування, політичних партій) на керівництво закладу освіти під час проведення індивідуальних співбесід, творчих конкурсів або оцінювання мотиваційних листів на користь близьких осіб.</p> <p>2. Штучність процедури проведення вступних випробувань у закладі освіти під час прийому на навчання осіб, які є представниками партнерських організацій, місцевого самоврядування, політичних партій.</p>	<p>1. Дискреція повноважень адміністрації ЗВО у прийнятті правил прийому закладу.</p> <p>2. Широке партнерства закладів освіти та їх організаційна та фінансова залежність від них.</p> <p>3. Велика кількість бажаючих вступити до ЗВО без складання мультипредметного тесту.</p>	<p>1. Наказ Міністерства освіти і науки України від 27 квітня 2022 року № 392 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році».</p> <p>2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2022 року № 364 «Про затвердження Порядку прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти в 2022 році».</p>	<p>1. За даними МОН України у 2021 році було затверджено обсяги регіонального замовлення - 101 459 місць¹.</p> <p>2. Ймовірність реалізації цього ризику також пов'язана із тим, що заклади вищої освіти фактично (і це цілком природньо) активно взаємодіють із місцевою та державною владою з різних питань - від процесів акредитації, ліцензування до оренди нерухомості, налагодження партнерств, інтеграції в місцевий контекст тощо. Оскільки така взаємодія переважно формується завдяки особистим зв'язкам - це також породжує сприятливе середовище для корупційних зловживань.</p> <p>3 бали. Висока ймовірність реалізації корупційного ризику.</p> <p>¹ http://surl.li/bzadh</p>	<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p> <p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	<p>2x3=6</p> <p>Високий рівень корупційного ризику.</p>
<p>2</p>	<p>Неправомірний вплив адміністрації закладів освіти на роботу приймальної комісії під час проведення оцінювання знань та вмінь абітурієнтів за результатами внутрішніх вступних</p>	<p>1. Зловживання впливом зі сторони адміністрації закладу освіти на членів приймальної комісії під час проведення індивідуальних співбесід, творчих конкурсів або оцінювання</p>	<p>1. Дискреція повноважень адміністрації ЗВО у прийнятті правил прийому закладу.</p> <p>2. Непрозорий порядок формування персонального складу приймальної комісії закладу освіти.</p>		<p>Відповідно до Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом МОН України 15.10.2015 № 1085, склад приймальної комісії затверджується наказом</p>	<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p>	<p>3x2 = 6</p> <p>Високий рівень корупційного ризику.</p>

Напрямок діяльності вишу, процес (підпроцес)	Корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Джерело(а) корупційного ризику	Існуючі заходи контролю	Ймовірність реалізації корупційного ризику	Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику	Рівень корупційного ризику
	випробувань (співбе-сіда, творчий конкурс, мотиваційний лист) з метою сприяння у прийомі на навчання близьких осіб та/або одержання неправомірної вигоди.	<p>мотиваційних листів з метою сприяння у прийомі на навчання близьких осіб.</p> <p>2. Отримання неправомірної вигоди адміністрацією закладу освіти від абітурієнтів або третіх осіб за обіцянку вплинути на оцінювання результатів вступних випробувань.</p>	<p>3. Залежність членів приймальної комісії від адміністрації університету.</p> <p>4. Велика кількість бажаючих вступити до ЗВО без складання мультипредметного тесту.</p>	<p>3. Положення про приймальну комісію вищого навчального закладу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085.</p> <p>4. Правила прийому, відомості про ліцензований обсяг та обсяг прийому за державним або регіональним замовленням за кожною конкурсною пропозицією (спеціальністю, освітньо-професійною програмою), оприлюднюються на вебсайті (вебсторінці) закладу освіти.</p>	<p>керівника закладу освіти (без затвердження Вченою Радою або публічного обговорення). Головою комісії є керівник закладу освіти, а головою апеляційної комісії призначається заступник керівника закладу освіти.</p> <p>Механізми зовнішнього контролю за діяльністю приймальної комісії в Положенні не передбачені.</p> <p>3 бали. Висока ймовірність настання ризику.</p>	2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.	
<p>3</p> <p>Вступ на навчання за внутрішнім екзаменом/творчим конкурсом</p>	<p>Фальсифікація результатів оцінювання знань та вмінь абітурієнтів за результатами внутрішніх вступних випробувань (завчасна передача відповідей на запитання комісії, підміна екзаменаційних робіт, спотворення (дописування) відповідей, необ'єктивне оцінювання) з метою отримання неправомірної вигоди та/або з метою сприяння у вступі близьких осіб співробітниками закладу освіти.</p>	<p>1. Отримання неправомірної вигоди членом (ами) комісії від абітурієнтів або третіх осіб за фальсифікацію результатів вступних випробувань.</p> <p>2. Неправомірний вплив керівництва/співробітників закладу освіти на роботу приймальної комісії під час вступу за внутрішнім іспитом, творчим конкурсом/спортивними нормативами.</p> <p>3. Надання абітурієнтам правильних відповідей/можливості списування за гроші.</p>	<p>1. Незрозумілі правила вступних випробувань (особливо під час творчих конкурсів) для абітурієнтів.</p> <p>2. Суб'єктивне оцінювання робіт членами комісії під час вступних випробувань/творчих конкурсів.</p> <p>3. Невчасне оприлюднення програми вступних випробувань на вебсайті закладу освіти, що унеможливає належну підготовку абітурієнтів до здачі цих випробувань.</p> <p>4. Недостатній контроль за абітурієнтами під час проведення вступних іспитів.</p>		<p>1. 40% опитаних студентів відповіли, що їм відомі випадки втручання співробітників закладу освіти в роботу приймальної комісії під час проведення внутрішніх вступних випробувань. 48,9% респондентів зазначили, що їм відомо про можливість списати під час внутрішніх вступних випробувань або отримати завдання заздалегідь².</p> <p>2. Вступ за внутрішнім екзаменом/творчим конкурсом відбувається щорічно.</p> <p>² http://surl.li/bzady</p>	<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p> <p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	3x2 = 6 Високий рівень корупційного ризику.

Напрямок діяльності вишу, процес (підпроцес)	Корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Джерело(а) корупційного ризику	Існуючі заходи контролю	Ймовірність реалізації корупційного ризику	Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику	Рівень корупційного ризику
		<p>4. Заміна (підкладання) іншої роботи або спотворення (дописування відповідей) результатів вступного тестового екзамену.</p>		<p>5. На засіданні приймальної комісії мають право бути присутніми освітній омбудсмен та/або представник Служби освітнього омбудсмена, представники засобів масової інформації (не більше двох осіб від одного засобу масової інформації) (п.1 Розділ XVI Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році).</p>	<p>3 бали. Висока ймовірність настання ризику.</p>		
<p>4</p> <p>Вступ на основі оцінювання мотиваційних листів</p>	<p>Фальсифікація результатів оцінювання знань та вмінь абітурієнтів за результатами розгляду мотиваційних листів з метою отримання неправомірної вигоди та/або з метою сприяння у вступі близьких осіб співробітниками закладу освіти.</p>	<p>1. Отримання неправомірної вигоди членом(ами) комісії від абітурієнтів або третіх осіб за фальсифікацію результатів розгляду мотиваційних листів.</p> <p>2. Неправомірний вплив керівництва/співробітників закладу освіти на роботу приймальної комісії під час розгляду мотиваційних листів з метою отримання неправомірної вигоди та/або з метою сприяння у вступі близьких осіб.</p> <p>3. Заміна (підкладання) іншого мотиваційного листа з метою отримання неправомірної вигоди та/або з метою сприяння у вступі близьких осіб.</p>	<p>1. Недобросовісність співробітників закладу освіти.</p> <p>2. Бажання абітурієнтів-чоловіків уникнути призову на військову службу.</p> <p>3. Відсутність встановлених нормативними актами прозорих та зрозумілих для учасників критеріїв оцінювання мотиваційних листів.</p> <p>4. Дискреція повноважень закладу освіти у встановленні критеріїв оцінювання мотиваційних листів.</p> <p>5. Відсутність усталеної практики написання та оцінювання мотиваційних листів. Відсутність розроблених МОН України рекомендацій щодо написання та оцінювання мотиваційних листів.</p>	<p>6. Вступники мають право подати апеляцію на результати оцінювання усної співбесіди. Апеляції розглядає апеляційна комісія цього закладу освіти, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом закладу освіти.</p>	<p>1. В умовах воєнного стану попит на навчання на денній формі серед абітурієнтів-чоловіків значно підвищиться.</p> <p>2. В Україні щороку заяви на вступ подають близько 400 тис. абітурієнтів, при цьому понад 200 тис. були зараховані на контрактну форму навчання.</p> <p>3 бали. Висока ймовірність настання ризику.</p>	<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p> <p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	<p>3x2 = 6</p> <p>Високий рівень корупційного ризику.</p>
<p>5</p>	<p>Написання мотиваційних листів співробітниками, членами комісій закладів освіти замість абітурієнтів з метою отримання неправомірної вигоди та/або збільшення контингенту здобувачів освіти.</p>	<p>1. Отримання неправомірної вигоди членом (ами) комісії від абітурієнтів або третіх осіб за надання послуг написання мотиваційних листів замість вступників.</p>	<p>6. Суб'єктивне оцінювання мотиваційних листів членами приймальної комісії.</p>			<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p>	<p>3x2 = 6</p> <p>Високий рівень корупційного ризику.</p>

Напрямок діяльності вишу, процес (підпроцес)	Корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Джерело(а) корупційного ризику	Існуючі заходи контролю	Ймовірність реалізації корупційного ризику	Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику	Рівень корупційного ризику
6	Неправомірне спонукання до вибору приватних центрів, де будуть надаватись послуги із написання мотиваційних листів, закладами вищої освіти.	<p>2. Неправомірний вплив співробітників закладу освіти на роботу приймальної комісії під час розгляду мотиваційних листів, які були написані співробітниками на замовлення абітурієнтів.</p> <p>1. Зловживання впливом чи інформаційне шахрайство з метою спонукання до вибору конкретного центру із допомоги у написанні мотиваційного листа з метою отримання неправомірної вигоди.</p> <p>2. Робота у центрах із допомоги у написанні мотиваційного листа співробітників закладу освіти, які обіцяють сприяння у позитивному оцінюванні листів під час вступу до закладу освіти.</p> <p>3. Штучне завищення вартості написання мотиваційного листа центром із допомоги у написанні мотиваційного листа, який має негласну рекомендацію від представників закладу освіти.</p>	<p>7. Зменшення кількості бюджетних місць, що сприяє провокаціям з боку абітурієнтів, їх батьків та здійснення впливу на членів приймальної комісії.</p> <p>8. Бажання самих закладів освіти виконати набір здобувачів у складних умовах та збільшити обсяг абітурієнтів, які вступатимуть за контрактною формою навчання, що сприятиме лояльному ставленню до оцінювання мотиваційних листів.</p> <p>9. Відсутність обов'язкової вимоги щодо перевірки всіма закладами освіти мотиваційних листів на плагіат.</p> <p>10. Відсутність в закладах освіти бази даних/репозитарію мотиваційних листів для проведення порівняння та виявлення плагіату.</p> <p>11. Відсутність можливості оскарження результатів оцінювання мотиваційних листів, окрім як в апеляційну комісію закладу освіти, яка залежна в прийнятті рішень від адміністрації.</p>	<p>7. Програми вступних випробувань оприлюднюються на вебсайтах закладів освіти.</p> <p>8. Екзаменаційні роботи шифруються.</p> <p>9. Творчі завдання/спортивні нормативи виконуються публічно.</p>		<p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p> <p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p> <p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	<p>3x2 = 6 Високий рівень корупційного ризику.</p>
7	Порушення принципів академічної доброчесності та використання абітурієнтами чужих мотиваційних листів (плагіат, компіляція).	<p>1. Пропозиція винагороди представнику закладу освіти чи приймальної комісії за надання зразку чи шаблону, готового</p>				<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p>	<p>3x2 = 6 Високий рівень корупційного ризику.</p>

Напрямок діяльності вишу, процес (підпроцес)	Корупційний ризик	Опис корупційного ризику	Джерело(а) корупційного ризику	Існуючі заходи контролю	Ймовірність реалізації корупційного ризику	Рівень наслідків від реалізації корупційного ризику	Рівень корупційного ризику
		<p>мотиваційного листа іншого абітурієнта.</p> <p>2. Задоволення прохання надати доступ до перегляду мотиваційного листа особи, яка має такі ж бали як абітурієнт за винагороду.</p>	<p>12. Недоброчесність абітурієнтів, які бажають спростити вступ до закладу освіти, шляхом придбання мотиваційного листа, написаного на замовлення, або списування чужого мотиваційного листа.</p>			<p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	
<p>8</p> <p>Вступ на основі співбесіди</p>	<p>Штучність процесу проведення вступної співбесіди у закладах фахової передвищої освіти, з метою збільшення контингенту здобувачів освіти, нівелюючи об'єктивну оцінку спроможності навчання абітурієнта у закладі освіти.</p>	<p>1. Отримання неправомірної вигоди членами приймальної комісії від абітурієнтів в обмін на позитивний результат співбесід.</p> <p>2. Отримання неправомірної вигоди керівництвом/працівниками закладів освіти за домовленість узгодити запитання й відповіді для конкретного абітурієнта для досягнення високого результату.</p> <p>3. Неправомірний вплив керівництва/співробітників закладу освіти на членів приймальної комісії під час оцінювання результатів співбесіди.</p>	<p>1. Недоброчесність співробітників закладу освіти.</p> <p>2. Бажання абітурієнтів навчатися за кошти державного бюджету.</p> <p>3. Бажання абітурієнтів-чоловіків уникнути призову на військову службу.</p> <p>4. Дискреційні повноваження закладів освіти у визначення правил та критерій оцінювання результатів співбесіди.</p> <p>5. Суб'єктивне оцінювання робіт членами комісії результатів співбесіди.</p>		<p>1. За даними МОН України у 2021 році прийом на навчання для здобуття фахової передвищої освіти здійснювало 828 закладів освіти³.</p> <p>2. Щороку документи для вступу на навчання для здобуття фахової передвищої освіти подає близько 100 000 абітурієнтів.</p> <p>3 бали. Висока ймовірність настання ризику.</p> <p>³ http://surl.li/bzanc</p>	<p>Настання ризику, залежно від обставин, може спричинити юридичну відповідальність та репутаційні втрати для ЗВО.</p> <p>2 бали. Середній рівень наслідків корупційного ризику.</p>	<p>3x2 = 6</p> <p>Високий рівень корупційного ризику.</p>